

NEET

Spolufinancovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

NEET *in* NEED

Vytvorenie regionálnej analýzy a regionálnych partnerstiev s
cieľom identifikovania potrieb a lokalít vhodných na
zriadenie centier pre prácu s mládežou na území TSK

Definícia

NEET

Po celej Európe je viditeľný nárast mladých ľudí, ktorí sú označovaní ako NEET (Not in education, employment or training), teda mladí, ktorí nechodia do školy, nepracujú ani sa nezúčastňujú odbornej prípravy.

Tento ukazovateľ nie je medializovaný ako samotná nezamestnanosť, pričom môže mať rovnaké alebo až horšie následky na sociálnu exklúziu. Svoju úlohu zohráva aj hospodárska a finančná kríza posledných rokov, ktorá sťažila prístup mladým, ktorí nemali ambície ďalšieho vzdelávania, uplatniť sa na trhu práce.

NEET

Pojem definovaný eurostatom – NEET vyčleňuje všetkých neaktívnych mladých, a teda lepšie zobrazuje skupinu ľudí, ktorí neparticipujú na žiadnom vzdelávaní a nepracujú, a tým pádom predstavujú väčšie riziko zamestnaneckej a sociálnej exklúzie. V roku 2010 sa miera NEET v EÚ27 pohybovala na úrovni 12,8 %, to znamená, že viac ako každý ôsmy mladý človek vo veku od 15 do 24 rokov neštuduje a ani nepracuje. Najhoršie spomedzi krajín EÚ je na tom Bulharsko, kde dosiahla miera až 21,8 % a v Turecku je to až 32,3 %. Najnižšiu mieru majú krajiny Holandsko 4,4 %, Nórsko 4,9 % a Luxembursko 5,1 %. Slovensko je na 19. mieste s mierou NEET na úrovni 14,1 %, čo je mierne nad priemerom.

Popis východiskovej situácie

Odporúčanie Rady o moste k pracovným miestam

- posilnení záruky pre mladých ľudí z 30. októbra 2020, ktorým sa nahrádza odporúčanie Rady z 22. apríla 2013 o zavedení záruky pre mladých ľudí a zároveň aj Partnerská dohoda SR na programové obdobie 2021 – 2027 (Program Slovensko).
- Národný plán posilnenia Záruky pre mladých ľudí v Slovenskej republike s výhľadom do roku 2030.
- Strategické priority rozvoja zamestnanosti v Slovenskej republike s výhľadom do roku 2030.
- Zákon č. 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý umožňuje koncentráciu nástrojov, opatrení a prirodzene aj peňažných zdrojov na rozhábanie hospodárskeho a sociálneho rozvoja a zamestnanosti.
- Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Popis východiskovej situácie

Regionálna úroveň:

Koncepcia rozvoja práce s mládežou v Trenčianskom samosprávnom kraji do roku 2028 deklaruje:

1.2.1 PRINCÍPY

1.2.1.3 Spolupráca

TSK vníma, že komplexné zabezpečenie regionálnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži je nielen úlohou samosprávneho kraja, ale aj obcí, mimovládneho a súkromného sektora, médií, vzdelávacích inštitúcií, rodiny, komunit, ako aj samotných detí a mládeže.

1.2.1.5 Inklúzia

TSK venuje osobitnú pozornosť ochrane a podpore detí a mládeže s nedostatkom príležitostí (zo sociálne, ekonomicky, geograficky alebo kultúrne znevýhodneného prostredia, zdravotne postihnutým alebo mladým ľuďom so zdravotnými problémami).

Vybrané ciele:

- cieľ 1.4 podpora vzdelávacích, informačných a podporných aktivít v oblasti kariérového poradenstva, aktívneho občianstva, medzinárodnej mobility, inklúzii asociálnom začlenení, nových trendoch v oblasti práce s mládežou a online nástrojoch, dobrovoľníctve, životnom prostredí, našej kultúre a iných kultúrach, aktívnom občianstve, globálnych témach a enviromentálnej výchovy (spolupráca oblasti práce s mládežou pri plnení v rámci koncepcie enviromentálnej výchovy ai.), zdravia a zdravom životnom štýle a duševnom zdraví (sebapoznanie, zvládanie stresu a záťaže mladých ľudí, a iných) u kľúčových aktérov/ multiplikátorov, a umladych ľudí
- 1.6 posilniť kapacity kľúčových aktérov a mladých ľudí v oblasti práce s marginalizovanou mládežou
- 2.1 analýza potrieb v oblasti práce s mládežou a podpora aktivít vychádzajúcich a riešiacich potreby mladých ľudí v Trenčianskom kraji
- 2.5 podporovať aktivity a rozvoj kariérového poradenstva na území Trenčianskeho kraja
- 2.8 posilniť demokratickú účasť a autonómiu mladých ľudí a podpora vytvárania priestorov určených mládeži, kde môžu rozvíjať svoje kompetencie, ktoré budú autonómne, otvorené, bezpečné, prístupné pre všetkých a ponúknu odbornú podporu pri rozvoji mladých ľudí
- 2.9 podpora vzniku, rozvoja a udržateľnosti partnerstiev medzi všetkými aktérmi v oblasti práce s mládežou a podpora ich sieťovania a zviditeľňovania ich práce
- 2.10 podpora vzniku, rozvoja kvality a trvalej udržateľnosti, podpora vytvárania pravidelných podporných nástrojov pre trvalú udržateľnosť v oblasti práce s mládežou, pozície koordinátora práce s mládežou pri samosprávach
- 2.11 podpora kontrolných, prevenčných, osvetových aktivít a medializácie, rozvoj inkluzívneho prierezového prístupu v oblasti zdravia, duševného zdravia a zdravého životného štýlu a ochrany životného prostredia (napr. "Zelené oči")
- 2.12 podporovať vytvárania prostredia, priestorov, príležitostí, zdrojov, programov, aktivít v oblasti práce s mládežou tak, aby umožnili a zaručili kvalitnú prácu, začlenenie všetkých mladých ľudí, aj mladých s nedostatkom príležitostí a uľahčili dialóg a sociálnu súdržnosť a podporu boja proti diskriminácii a segregácii (sociálne, zdravotne znevýhodneným, so zdravotnými, duševnými problémami, iného kultúrneho alebo sociálneho prostredia, geograficky vylúčených oblastí, alebo mladých ľudí so vzdelávacími problémami)

Popis východiskovej situácie

Regionálna úroveň:

Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v TSK na roky 2021 - 2025

Najviac nezamestnaných absolventov bolo v máji 2020 medzi absolventmi umeleckého priemyslu, a to 8,1%.

Nasledovali absolventi stredných odborných škôl obchodu a služieb (7,3 %), spojených škôl (7,1 %) a stredných odborných škôl (6,6 %). Najnižšiu mieru absolventskej nezamestnanosti dosiahli v máji 2020 gymnáziá (3,0 %). Nasledovali stredné športové školy (3,8 %) a obchodné akadémie (5,2 %).

Štúdia uplatniteľnosti modelu centier práce s mládežou v BBSK z októbra 2023

Počet mladých ľudí v situácií NEET a podiel rôznych skupín NEET v Trenčianskom samosprávnom kraji (ďalej len TSK) podľa údajov zo SODB 2021:

Celkový počet mladých ľudí vo veku od 15 do 30 rokov v TSK: 88 461

Mladí ľudia v situácií NEET v TSK (počet): 12 919

Percentuálny podiel mladých ľudí v situácii NEET na celkovom počte v TSK: 14,60%

NEET - Uchádzači o zamestnanie v TSK (počet): 4 158

NEET - UoZ (% z celej populácie vo veku 15 - 30 rokov v TSK): 4,70%

NEET - neaktívni v TSK (počet): 8 761

NEET - neaktívni (% z celej populácie vo veku 15 - 30 rokov v TSK): 9,90%

Ciele projektu

Časový harmonogram projektu

Podaktivita č. 1 - Obstaranie regionálnej analýzy o mladých ľuďoch v situácií NEET a ohrozených situáciou NEET.

07/2024 - 3/2025

07- 09/2024 Uzatvorenie Zmluvy o spolupráci / Zmluvy o poskytnutí služieb s verejnou vysokou školou / univerzitou.

07 - 09/2024 Zadanie zákazky na vypracovanie a dodanie strategického dokumentu: Regionálna analýza o mladých ľuďoch v situácií NEET a ohrozených situáciou NEET na území Trenčianskeho samosprávneho kraja.

07/2024 - 02/2025 Priebežné monitorovanie stavu a konzultácie so zástupcami dodávateľa (verejnou vysokou školou / univerzitou) súvisiace s tvorbou Regionálnej analýzy.

1/2025 - 3/2025: Dodanie strategického dokumentu: Regionálna analýza o mladých ľuďoch v situácií NEET a ohrozených situáciou NEET na území Trenčianskeho samosprávneho kraja, vypracovanej v súlade s dokumentom „Štruktúra pre tvorbu regionálnej analýzy o mladých ľuďoch ohrozených situáciou NEET a v situácii NEET“.

Podaktivita č. 2 Tvorba regionálneho partnerstva a regionálneho akčného plánu Záruky pre mladých

107/2024 - 06/2025

07 - 12/2024 Výber a zabezpečenie odborného personálu pre činnosti realizované v rámci podaktivity č. 2

07 - 09/2024 Zriadenie pracoviska / oddelenia, ktoré bude slúžiť na efektívnu organizáciu tvorby partnerstva / fungovania partnerstva a komunikáciu.

07 - 09/2024 Zavedenie formálnej štruktúry fungovania oddelenia (určenie úloh, cieľov a zodpovednosti), vytvorenie plánu pre práce smerujúce k vzniku regionálneho partnerstva a koordinácia činností / aspektov vedúcich k vzniku regionálneho partnerstva.

07/2024 - 06/2025: Informovanie relevantných aktérov o projekte (informačné aktivity, organizácia pracovných stretnutí a rokovaní) a následne zapájanie relevantných aktérov s multisektorovým prístupom, zároveň vytváranie / formovanie pracovných skupín / komôr regionálneho partnerstva.

09/2024 - 06/2025: Organizovanie konferencií a osvetových aktivít s cieľom zaangažovať čo najviac relevantných aktérov do spolupráce na tvorbe a schvaľovaní regionálneho plánu.

10/2024 - 06/2025: Zriadenie Rady regionálneho partnerstva z vybraných zástupcov jednotlivých pracovných skupín / komôr, združených na regionálnej úrovni, podložené Štatútom Rady partnerstva.

10/2024 - 05/2025: Vypracovanie opisu udržateľného fungovania regionálneho partnerstva (vrátane financovania), alebo iného príslušného dokumentu, na obdobie najbližších 5 rokov a schválenie dokumentu radou partnerstva; schválenie Radou partnerstva.

01/2025 - 5/2025: Tvorba Regionálneho akčného plánu implementácie Záruky pre mladých (Definovanie priorit a merateľných cieľov regionálneho akčného plánu so spoločným prístupom k riešeniu regionálnej nezamestnanosti mladých ľudí a rozvoja ich zručností, zapracovanie zistení uvedených v rámci regionálnej analýzy, a to na obdobie maximálne dvoch rokov).

1/2025 - 05/2025: Schválenie zriadenia Regionálneho partnerstva Záruky pre mladých zastupiteľstvom VÚC, schválenie opisu udržateľného fungovania regionálneho partnerstva zastupiteľstvom VÚC.

1/2025 - 06/2025: Schválenie Regionálneho akčného plánu implementácie Záruky pre mladých Radou partnerstva (s určením umiestnenia centier pre prácu smládežou), schválenie Regionálneho akčného plánu zastupiteľstvom VÚC.

Regionálna analýza o mladých ľuďoch v situácií NEET a ohrozených situáciou NEET.

Minimálne kvalifikačné predpoklady a skúsenosti spracovateľa Regionálnej analýzy:

1. Vytvorenie interdisciplinárneho tímu (zastúpené oblasti: sociológia, ekonómia, verejná správa, demografia, štatistika, sociálna antropológia, sociálna práca/sociálna politika alebo iné súvisiace oblasti). Súčasťou tímu by musí byť aj expert z oblasti IT so skúsenosťou s tvorbou máp a využívaním umelej inteligencie pri analýze dokumentov. Členovia tímu musia mať preukázateľné skúsenosti s realizáciou výskumu a tiež expertízu v oblasti tém ako je nezamestnanosť mládeže, práca s mládežou z rôznych komunit, ale aj skúsenosti s tvorbou politik a politických odporúčaní.
2. Určenie garanta interdisciplinárneho výskumného tímu, zodpovedného za kvalitu výstupov a metodologické zastrešovanie tímu.
3. Požiadavky na garanta interdisciplinárneho výskumného tímu:- minimálna vzdelanostná úroveň: vysokoškolské vzdelanie III. stupňa (PhD.);- počet realizovaných výskumov z podobnej oblasti: min. 3;- zoznam minimálne 3 relevantných publikovaných výskumov v spoločensko-vedných oblastiach;- preukázateľná skúsenosť s realizáciou interdisciplinárneho výskumu postavenom na kombinácii kvalitatívnych a kvantitatívnych metód výskumu;- skúsenosti s vedením a koordináciou výskumných projektov.

Regionálna analýza o mladých ľuďoch v situácií NEET a ohrozených situáciou NEET - OBSAH:

1. Úvod (zhrnutie témy, účelu a cieľov analýzy, zdroje dát).
2. Metodológia (popis využitých analytických a výskumných postupov, popis metodológie kvalitatívneho výskumu, popis limitov analyzovaných dát, výskumného postupu, informácia o využitých analytických nástrojoch a softvéroch).
3. Východisková situácia (očakávame spracovanie analýzy štatistických údajov a dostupných kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov z reprezentatívnych výskumov, ktoré umožňujú popísať populáciu mladých ľudí z hľadiska kľúčových socioekonomických ukazovateľov v regióne).- Opis všeobecnej situácie mladých ľudí- Možnosti vzdelávania a uplatnenia sa v regióne- Štruktúra mladých ľudí v situácii NEET v regióne- Zhrnutie východiskovej situácie
4. Rizikové faktory vzniku situácie NEET a identifikácia možných opatrení v regióne (očakávame analýzu výsledkov kvalitatívneho výskumu, realizovaného v rámci regiónu s adekvátnym pokrytím štruktúry NEET a identifikáciu rizikových faktorov, ako aj možností prevencie a intervencie vo vzťahu k mladým ľuďom identifikovaným ako NEET).
Očakávame zameranie na tematické okruhy:
 - Analýza objektívnych a subjektívnych rizikových faktorov
 - Analýza potrieb mladých v situácii NEET v regióne TSK
 - Analýza preventívnych a intervenčných aktivít pre mladých v situácii NEET
 - Zhrnutie výsledkov zistení kvalitatívneho výskumu medzi mladými v situácii NEET
5. Mapovanie relevantných aktérov a služieb (vzhľadom na nastavenie budúcich služieb v regióne očakávame zmapovanie aktérov, ktorí pracujú s mladými ľuďmi a pôsobia v regióne Trenčianskeho kraja, výstupom bude zoznam aktérov, analýza ich činnosti a regionálneho zastúpenia, ktoré bude slúžiť ako podklad pre vznik regionálneho partnerstva na úrovni TSK). Očakávaný rozsah:
 - Analýza činnosti aktérov a služieb pre mladých v situácii NEET v rámci TSK
 - Mapa aktérov pre mladých v situácii NEET na úrovni TSK
 - Zhrnutie zistení v rámci mapovania relevantných aktérov v TSK
6. Závery a odporúčania (očakávame stručné zhrnutie najdôležitejších zistení a odporúčaní zo všetkých častí analýzy pre prípravu regionálnych akčných plánov a určenie umiestnenia jednotných kontaktných miest pre prácu s mládežou v TSK). Počas spracovania analýzy bude cieľom prostredníctvom využitia dostupných štatistických údajov a kvalitatívneho výskumu zistiť, aké sú subjektívne a objektívne faktory vzniku situácie NEET u mladých ľudí a tiež aké sú možnosti intervencie a prevencie situácie NEET u mladých ľudí žijúcich na území TSK.

Regionálne partnerstvo Rada partnerstva

CIELE:

vytvorenie regionálneho partnerstva s formálnou štruktúrou pod záštitou Úradu Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Úlohou žiadateľa bude koordinovať všetky aspekty prípravy, vzniku a fungovania regionálneho partnerstva. Pod vytvorením formálnej štruktúry sa myslí najmä:

- Zriadenie pracoviska / oddelenia pre efektívnu organizáciu partnerstva a komunikáciu.
- Zabezpečenie hlavného koordinátora / manažéra regionálneho partnerstva Záruky pre mladých a zabezpečenie manažéra pre oblasť sociálneho začlenenia a zamestnanosti.
- Zabezpečenie odborných pracovníkov pre oblasť sociálnej inklúzie a zamestnanosti.
- Zapojenie relevantných aktérov identifikovaných v regionálnej analýze.
- Sformovanie komôr / pracovných skupín regionálneho partnerstva. Do pracovných skupín budú zapojení najmä zástupcovia rôznych oblastí (úradu na regionálnej a okresnej úrovni, regionálne agentúry, miestna samospráva a akčné skupiny, vzdelávací sektor, sektor sociálnych služieb, komunitné centrá, mládežnícky sektor, občiansky sektor a zamestnávateľský sektor).
- Zriadenie regionálnej Rady partnerstva Záruky pre mladých z vybraných zástupcov jednotlivých pracovných skupín. Rada partnerstva Záruky pre mladých bude predstavovať hlavnú platformu pre prípravu, schvaľovanie a implementáciu regionálneho akčného plánu Záruky pre mladých.

Činnosť Rady partnerstva:

- iniciovanie a koordinácia procesov pri tvorbe regionálneho akčného plánu;
- schvaľovanie regionálneho akčného plánu;
- monitorovanie a hodnotenie realizácie aktivít a opatrení z regionálneho akčného plánu;
- navrhovanie zmien a iniciovanie aktualizácií regionálneho akčného plánu;
- schvaľovanie zmien a aktualizácií regionálneho akčného plánu;
- kontrola realizácie regionálneho akčného plánu z pohľadu dosahovania cieľov, vrátane zmien a v súlade s výsledkami hodnotenia.

Regionálny akčný plán

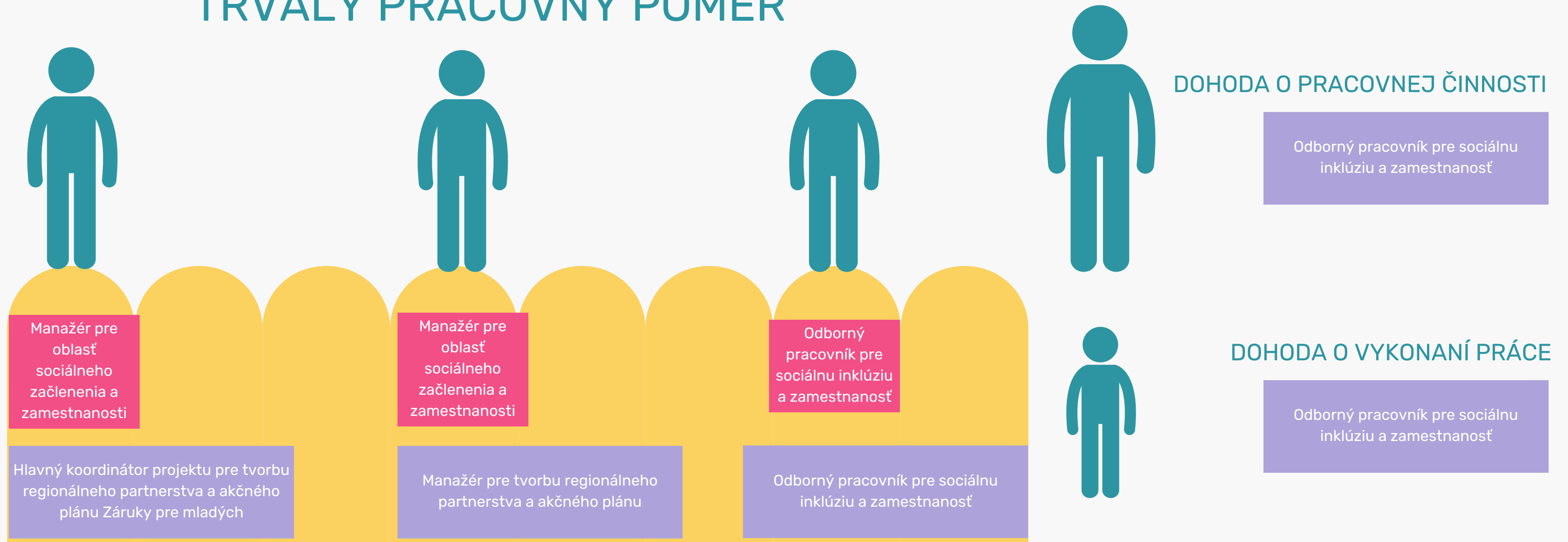

Regionálny akčný plán implementácie Záruky pre mladých + prepojenie na strategické dokumenty TSK

Na tvorbe regionálneho akčného plánu sa budú podieľať odborní pracovníci žiadateľa (zamestnaní v rámci projektu na pracovných pozíciách podporovaných výzvou) v spolupráci s partnermi, ktorí budú sformovaní v pracovných skupinách regionálneho partnerstva.

Regionálny akčný plán bude spracovaný tak, aby obsahoval priority a merateľné ciele, odrážajúce spoločný prístup k riešeniu regionálnej nezamestnanosti mladých ľudí a rozvoja ich zručností. Priority a merateľné ciele budú naviazané na zistenia uvedené v rámci regionálnej analýzy a budú zamerané na obdobie maximálne dvoch rokov, pôjde maximálne o päť kľúčových a jasne definovaných opatrení, ktoré budú zamerané na najzásadnejšie aspekty a na ktorých bude všeobecná zhoda naprieč celým spektrom partnerov. Jedným z týchto opatrení bude vytvorenie JKM a určenie ich umiestnenia na základe výsledkov analýzy. V rámci podaktivity č.2 budú odbornými pracovníkmi projektu zároveň organizované konferencie a osvetové aktivity, ktorých cieľom bude zaangažovať čo najviac relevantných aktérov do spolupráce na tvorbe regionálneho akčného plánu. Úlohou odborných pracovníkov projektu bude ja zavedenie efektívneho systému / postupu monitorovania a hodnotenia regionálneho akčného plánu. Systém a postupy monitorovania a hodnotenia budú popísané v akčnom pláne, t. j. bude jasne zadefinované, kto je zodpovedný za monitorovanie a hodnotenie, v akom časovom období a akých intervaloch bude prebiehať monitorovanie, a prípadne aký bude postup v prípade nesplnenia cieľov.

TRVALÝ PRACOVNÝ POMER

PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE

VÝSTUPY:

PODAKTIVITA Č.1

Dodanie strategického dokumentu s názvom: Regionálna analýza o mladých ľuďoch v situácií NEET a ohrozených situáciou NEET, ktorá bude vypracovaná v súlade s dokumentom „Štruktúra pre tvorbu regionálnej analýzy o mladých ľuďoch ohrozených situáciou NEET a v situácii NEET“.

Komplexná analýza kvantitatívnych a kvalitatívnych dát, ktorá sa stane východiskom pre vznik regionálneho partnerstva v rámci Trenčianskeho samosprávneho kraja, pre vytvorenie regionálneho akčného plánu Záruky pre mladých v kraji, a taktiež východiskom pre identifikáciu lokalít vhodných na zriadenie jednotných kontaktných miest (centier pre prácu s mládežou) v rámci regiónu, zameraných najmä na mladých v situácii NEET. Vďaka regionálnej analýze bude možné lepšie pochopiť rozmanitosť ľudí v situácií NEET (mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní, nepokračujú v procese vzdelávania, ani sa nezúčastňujú na odbornej príprave) žijúcich na území Trenčianskeho samosprávneho kraja. Analýza by vo svojom obsahu mala odporúčaním prispieť aj k tomu, ako efektívne predchádzať predčasnému ukončeniu školskej dochádzky, akými spôsobmi efektívne žiakom a študentom poskytovať kariérové poradenstvo, ako poskytovať psychologické poradenstvo. Zároveň tiež zadefinovať príklady vhodných a moderných informačných kanálov, uviesť odporúčania ako pomáhať pri profesijnej orientácii a akým spôsobom klásť dôraz na rozvoj zručností, najmä digitálnych, zelených, jazykových a podnikateľských, prípadne aj navrhnuť dobre ciele stimuly pre zamestnanosť. Regionálna analýza by mala predstavovať aj záväzok, že mladí ľudia z regiónu dostanú kvalitnú ponuku kariérového poradenstva, psychologického poradenstva, ponuku možností ďalšieho vzdelávania, učňovskej prípravy alebo stáže (a to aj po ukončení strednej školy alebo po strate zamestnania).

VÝSTUPY:

PODAKTIVITA Č.2

1. Funkčné a udržateľné **partnerstvo Záruky pre mladých**

- Uznesenie zastupiteľstva VÚC o zriadení regionálneho partnerstva Záruky pre mladých.
 - Štatút Rady partnerstva Záruky pre mladých.-
- Uznesenie Rady partnerstva o schválení / prijatí opisu udržateľného fungovania regionálneho partnerstva, alebo obdobného dokumentu.
- Uznesenie zastupiteľstva VÚC o schválení / prijatí opisu udržateľného fungovania regionálneho partnerstva, alebo obdobného dokumentu.

2. **Regionálny akčný plán implementácie Záruky pre mladých** (s určením umiestnenia centier pre prácu s mládežou)

- schválený / prijatý radou partnerstva;
 - schválený / prijatý zastupiteľstvom VÚC (uznesenie o schválení / prijatí zastupiteľstvom VÚC).
-
-

Zhrnutie

Dopad projektu na regionálnej úrovni môže byť veľmi veľký, nielen pre oblasť práce s mládežou, získanie databázy informácií, podkladov pre rozhodovanie na lokálnej úrovni, ale aj pre rozvoj spolupráce aktérov v oblasti, alebo nastavenie dlhodobej spolupráce a opatrení k zlepšeniu situácie mladých ľudí ohrozených situáciou NEET.

Na projekt bude nadväzovať ďalšia výzva MPSVaR SR na zriadenie JKM a priamu intervenciu riešenia.

Ďakujem za pozornosť

Ing. Silvia Štefániková - Koordinátorka práce s mládežou TSK

E-mail: silvia.stefanikova@kcvvc.sk

Mobil: +421 903 239 432

